

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

Future-Ready Tourism: The Transition Pathway in Practice

Summary

EU Clusters Talks
12 June 2024, 8:30 – 9:45 CET

An initiative of the European Union

Turismus připravený na budoucnost: Cesta transformace v praxi

SHRNUTÍ

European Cluster Collaboration Platform zorganizovala přednášku EU Clusters Talk, která proběhla 12. června 2024, aby zhodnotila realizaci transformační cesty v tomto sektoru, projednala akční linie pro aktéry v oblasti turismu a diskutovala o roli klastrů v procesu transformace.

Program přednášky:

Moderátorka: Zivile Kropaite

1. ECCP novinky, **Nina Hoppmann**, členka týmu, ECCP
2. Realizace Cesty transformace pro turismus
Miguel Vaz Alexandre, referent pro politiku, DG GROW, Evropská komise
3. Přehled o ekosystému turismu z ECCP Trend Universe
Alexander Ettinger, Associate Partner, in-manas
4. Panelová diskuze
Benoît Robert, ředitel, Cluster Montagne
Gordon Sillence, výkonný ředitel, Ecotrans
Klaus Ehrlich, generální tajemník, RURALTOUR – European Federation of Rural Tourism
Luís Campos, manažer pro záležitosti EU, Turismo de Portugal
5. Možnosti financování

Klíčová sdělení

- Klastry usnadňují partnerství mezi veřejnými a soukromými subjekty, sdílejí osvědčené postupy a pomáhají realizovat cestu transformace EU pro turismus.
- Udržitelné praktiky v cestovním ruchu vyžadují spolupráci, networking a partnerství mezi zainteresovanými stranami. Nadměrná regulace, změna klimatu a nadměrný turismus představují významné výzvy, které mohou být řešeny prostřednictvím udržitelných postupů.
- Efektivní komunikace mezi Evropskou komisí a menšími podniky v oblasti cestovního ruchu je zásadní. Je třeba zlepšit zastoupení a komunikační kanály, aby všechny podniky, zejména mikro a nano podniky, měly slovo v legislativních procesech a při tvorbě politik.
- Digitální inovace je klíčová pro pokrok v sektoru cestovního ruchu. Partnerství, jako je spolupráce Visit Portugal s významnými technologickými společnostmi, toto potvrzují.
- Zlepšování pracovních podmínek a adaptace na dopady změny klimatu jsou nezbytné pro prevenci nadměrného turismu a sociálních problémů v populárních destinacích.
- Adaptace na změnu klimatu je pro sektor cestovního ruchu naléhavá. Regionální příklady ukazují posuny v chování turistů, například když jižní Evropané během hlavní sezóny vyhledávají chladnější klima v severní Evropě.

1. ECCP novinky

Nina Hopmann, členka týmu ECCP

1. Poznačte si datum: [Clusters meet Regions v Grazu, Rakousko](#), ve dnech 18.-19. června 2024.
2. Poznačte si datum pro [další akce Clusters meet Regions](#), které se budou konat v roce 2024.
3. Zaregistrujte se na [EU-Taiwan Matchmaking v Berlíně](#), který se uskuteční ve dnech 10.-12. června 2024.
4. Zaregistrujte se na [EU-South Med Matchmaking ve Frankfurtu](#), který proběhne ve dnech 11.-13. června 2024.
5. Zaregistrujte se na [EU-Canada Matchmaking v Montrealu](#), který se koná ve dnech 10.-12. září 2024.
6. Přístup k [Trend Universe](#) je otevřen pro všechny uživatele z EU.
7. Informace o [Cluster Solution Library](#).

2. Realizace Cesty transformace pro turismus

Miguel Vaz Alexandre, referent pro politiku, DG GROW, Evropská komise

Miguel Vaz Alexandre představil aktuální stav pokroku v Cestě transformace pro turismus, která byla zavedena před dvěma lety prostřednictvím spolupráce zahrnující rozsáhlé konzultace a průzkumy. Cesty transformace se zaměřují na pět hlavních oblastí: správu (governance), dovednosti, digitalizaci, zelenou transformaci a odolnost, přičemž zahrnují 27 témat a 78 navrhovaných opatření. Tato opatření mají za cíl nasměřovat aktéry v ekosystému cestovního ruchu k udržitelné budoucnosti a podporovat dobrovolné závazky.

Vysvětlil, že cílem tohoto plánu není jen vést účastníky touto transformací, ale také inspirovat další a shromažďovat důkazy o skutečném dění v praxi. Mezi krátkodobými závazky jsou například regulace krátkodobých pronájmů, balíček pro mobilitu cestujících, směrnice o cestování, rámec pro nakládání s odpady, směrnice o obalech a odpadech z obalů v souvislosti s plasty na jedno použití a politické iniciativy na podporu opatření, jako jsou Smart Tourism Capitals, Green Pioneer of Smart Tourism, EU Tourism Dashboard, Common European Data Space for Tourism a EU Declaration on Cycling, a další. Také jedenáct členských států předložilo strategie v souladu s Cestou transformace.

Pokud jde o účast a závazky zainteresovaných stran, bylo zaregistrováno přes 500 závazků od různých subjektů, především malých a středních podniků. Tyto závazky zahrnují malé individuální akce i účast na velkých strategiích a plánech s členskými státy. Komise spolu se zainteresovanými stranami hrála klíčovou roli v tomto procesu spoluvytváření. Společně byla vytvořena expertní skupina pro turismus, zvaná T4T, která je rozdělena do tří podskupin: zelená transformace, digitální dovednosti a odolnost. Tyto podskupiny usnadňují realizaci závazků a fungují jako most mezi Komisí a komunitou zainteresovaných stran.

Poté Miguel Vaz Alexandre představil první zprávu o pokroku. Zpráva zdůrazňuje potřebu většího povědomí o této cestě, specifické úsilí zaměřené na dovednosti a digitalizaci a také objevení nových trendů, jako je zjištění, že klimatická změna a energetická účinnost jsou pro zainteresované strany prioritními tématy. Některé členské státy se navíc obávají nadměrného turismu. Tyto nové otázky je tedy třeba posoudit a zahrnout do cesty transformace. Skupina expertů T4T bude také organizovat semináře, setkávat se, vést brainstorming a hledat řešení.

Aby byly cesty transformace dostupné pro všechny, je plánována platforma podpory pro zainteresované strany. Beta verze této podpůrné platformy bude spuštěna v červenci a plná verze v září nebo na začátku října. Platforma je navržena jako jednotné místo, kde mohou zainteresované strany najít širokou škálu informací a zdrojů týkajících se cestovního ruchu. Na jedné straně bude informační sekce obsahující novinky a aktualizace, poskytující data o cestovním ruchu a službách a nabízející informace o cestách transformace, nové legislativě a strategiích Evropské unie i národních, místních nebo regionálních agentur. Dále bude sekce podpory a financování, která bude poskytovat informace o možnostech financování cestovního ruchu na národní i úrovni EU, prostor, kde budou moci zainteresované strany předkládat své závazky a sdílet osvědčené postupy, a sekce zahrnující školení, vzdělávací zdroje a události. Bude vytvořeno diskusní fórum, kde se zainteresované strany mohou připojit k diskusím na různá témata související s cestovním ruchem, spolu s nástroji jako mapa závazků a kalendář událostí. Hlavní myšlenkou je poskytnout snadno použitelný a přístupný nástroj, který umožní subjektům v odvětví cestovního ruchu rychle najít informace a zdroje, které potřebují pro informovaná rozhodnutí a zlepšení svých postupů.

V reakci na otázku o hlavních výzvách, kterým čelí sektor cestovního ruchu, Miguel Vaz Alexandre zdůraznil dva významné problémy: za prvé, nedostatek pracovních sil a potřebu lepších dovedností; za druhé, adaptaci na změnu klimatu vzhledem k nárůstu četnosti klimatických událostí ovlivňujících turismus.

3. Přehled o ekosystému turismu z ECCP Trend Universe

Alexander Ettinger, Associate Partner, in-manas

Alexander Ettinger poskytl podrobný přehled o Trend Universe, zdůraznil jeho strukturu a klíčové funkce. Vysvětlil, že platforma umožňuje zkoumat megatrendy i makrotrendy ovlivňující budoucnost cestovního ruchu v Evropě. Uživatelé mají přístup k benchmarkům a hodnocením provedeným členy trend universe, což přináší hluboký vhled do toho, jak se tyto trendy vyvíjejí a ovlivňují sektor.

Ohledně cestovního ruchu zdůraznil dva hlavní megatrendy: umělou inteligenci a energetickou udržitelnost a změnu klimatu. Ukázal, jak lze získat informace o tom, jak se umělá inteligence využívá k řešení nedostatku pracovních sil v turismu, například prostřednictvím interaktivních avatarů. Dále upozornil na rozvoj udržitelných infrastruktur, jako jsou nabíjecí oblouky pro elektrická vozidla v turistických destinacích, které reagují na rostoucí poptávku. Platforma umožňuje uživatelům přizpůsobit si zážitek výběrem konkrétních oblastí zájmu, jako jsou ubytování, zábavní parky a gastronomie, a dostávat aktuální informace o inovacích a relevantních mikrotrendech.

4. Panelová diskuze

Panelisté diskutovali o významu udržitelných postupů v cestovním ruchu, digitálních řešení a klastrování pro řešení těchto výzev a zdůraznili důležitost spolupráce, networkingu a partnerství k zajištění obnovy a dlouhodobého úspěchu tohoto sektoru.

Řečníci se shodli, že nadměrná regulace, změna klimatu a nadměrný turismus představují hlavní výzvy v sektoru cestovního ruchu. K řešení tohoto souboru problémů musí klustery zavést transformační cestu navrženou Komisí. **Benoît Robert** vysvětlil roli klastru při udržování této činnosti. Na příkladu svého klastru uvedl, jak partnerství mezi veřejnými a soukromými

subjekty ve Francii i v zahraničí mají za cíl posílit konkurenceschopnost a udržitelnost turistických destinací, což činí networking klíčovým bodem. Sdílení osvědčených postupů a propagace klastrů mimo komunitu rovněž pomáhají při realizaci transformační cesty pro turismus.

Během diskuse bylo jedním z témat i obtíže, s nimiž se sektor cestovního ruchu potýká při podpoře udržitelnosti, zejména u malých a mikropodniků. **Klaus Ehrlich** zdůraznil, že z jeho pohledu chybí přímá komunikace a pochopení realii sektoru cestovního ruchu. Upozornil, že komunikace mezi Komisí a sektorem často probíhá prostřednictvím evropských obchodních organizací, které díky své lepší organizaci primárně zastupují větší členy sektoru. Podle něj je hlavním problémem cestovního ruchu ve všech zemích to, že více než 95 % podniků tvoří mikro a nano podniky, které nejsou organizované. Navrhl řešení ve formě institucionalizovanějšího komunikačního orgánu, který by umožňoval podnikům všech velikostí se vyjádřit a ovlivňovat legislativní návrhy, tvorbu politik a pokyny. **Luís Campos** s tímto názorem souhlasil a poukázal na potřebu zprostředkovatele, který by dokázal překládat a přibližovat záležitosti mezi Bruslem a aktéry v oblasti cestovního ruchu.

Gordon Sillence zdůraznil jako způsob, jak překonat tyto komunikační obtíže, užitečnost sítě Enterprise Europe Network. Navrhl využít tuto síť k dosažení těchto malých podniků a uvedl příklad platformy Travel Green Germany, která vybírá hotely již certifikované v rámci dodavatelského řetězce. Také zdůraznil roli své platformy Platform 2030 jako potenciálního prostředníka pro iniciativy v oblasti udržitelného turismu a obhajoval oživení sítě Enterprise Europe Network, která by posílila regionální iniciativy a podpořila klastry, jež by mohly zajišťovat certifikace udržitelnosti pro malé a střední podniky.

Dalším tématem diskuse byly výzvy v oblasti udržitelnosti a inovací. Účastníci diskutovali o obtížích při realizaci cílů udržitelnosti a podpoře inovací v sektoru cestovního ruchu, až po složitější otázky, jako jsou postupy financování, regulační bariéry a potřeba digitální gramotnosti. **Luís Campos** upozornil, že klastry často nevědí, jak získat financování na úrovni EU, neznají dostupné programy ani postupy podání žádostí.

Pokud jde o udržitelnost, **Gordon Sillence** uvedl, že nejde o vytváření nových struktur, ale o posílení regionální spolupráce. Algarve uvedl jako příklad dobré praxe. V této oblasti se podařilo propojit potravinářský sektor se sektorem cestovního ruchu, což lze pozorovat na příkladu návštěvníků, kteří chodí do restaurací a konzumují organické potraviny, a tato skutečnost je propagována globálně jako celek.

Důležitost digitálních inovací v turismu byla rovněž zdůrazněna, a to například prostřednictvím partnerství mezi Visit Portugal a významnými technologickými společnostmi na podporu digitální gramotnosti a inovačních center. **Luís Campos** vysvětlil, jak prostřednictvím veřejně-soukromého partnerství mezi Visit Portugal a hlavními bankovními, pojišťovacími, dálničními, telekomunikačními společnostmi, včetně Google a Microsoft, vytvořili centrum digitálních inovací propojené s turismem.

Panel diskutoval o výzvách spojených s nedostatkem pracovních sil a sociální udržitelností v cestovním ruchu. Navrhovali řešení, jako je zlepšení pracovních podmínek a přizpůsobení se dopadům změny klimatu, aby se předešlo nadměrnému turismu a sociálnímu odmítání v oblíbených destinacích. **Benoît Robert** zdůraznil potřebu jednoduchosti; jeho klaster vytvořil platformu pro pracovní data právě za tímto účelem. **Klaus Ehrlich** upozornil na problém menšího počtu mladých lidí na evropském trhu práce ve srovnání s před deseti lety.

Řečníci se shodli, že hlavním problémem, kterému musí čelit všichni, je adaptace na dopady změny klimatu. **Klaus Ehrlich** popsal posun v preferencích turistů, kteří nyní místo jižních evropských zemí během července a srpna hledají destinace v severní Evropě. **Luís Campos** navíc zdůraznil dimenzi sociální udržitelnosti, kde čelíme velké výzvě nejen v oblasti pracovních sil, ale i v samotném turismu. Musí být zajištěny lepší pracovní podmínky, jinak nám hrozí scénář sociálního odmítání v některých oblastech Evropy, který dosud nebyl pozorován.

Panel uzavřel výzvou ke zvýšené spolupráci mezi zainteresovanými stranami, využití klastrů a digitálních nástrojů k zavádění praktických řešení pro udržitelný cestovní ruch. Zdůraznili také důležitost překlenutí rozdílu mezi politickými cíli a provozní realitou na místě, aby byl zajištěn inkluzivní a udržitelný růst v sektoru cestovního ruchu.

5. Možnosti financování

1. [I3 Instrument: Capacity Building Strand 2b](#): uzávěrka 14. listopadu 2024
2. [I3 Instrument: Strand 1 and 2a](#): uzávěrka 5. prosince 2024
3. [Expanding Academia-Enterprise Collaborations](#); uzávěrka 19. září 2024
4. [Enterprise Europe Network](#); uzávěrka 19. září 2024
5. Příležitosti pro MSP: Otevřené výzvy Euroclusters - dostupné na [European Cluster Collaboration Platform](#)